

Stadsregio Arnhem Nijmegen
College van Bestuur
Postbus 6578
6503 GB NIJMEGEN

Uw brief van
19 juni 2014
Onderwerp:
concept gemeenschappelijke regeling
Stadsregio Arnhem Nijmegen

Uw kenmerk
14.0003486

Ons kenmerk
14UIT18539
Behandeld door
S. van Oeveren

Datum
27 augustus 2014
Telefoonnummer
(0481) 362300

Verzonden d.d.
11 SEP. 2014
Bijlage(n)
2

Geacht college,

Hierbij treft u onze inhoudelijke reactie aan op de toegestuurde concept gemeenschappelijke regeling Stadsregio Arnhem Nijmegen.

Wij zijn enthousiast over de voorgestane ontwikkeling van de stadsregio Arnhem Nijmegen en willen bijdragen aan de verdere totstandkoming daarvan. Voor een uitgebreide inhoudelijke reactie op de concept gemeenschappelijke regeling verwijzen wij u naar de bijlagen, bestaande uit een algemene toelichting en artikelsgewijs commentaar.

Wij vertrouwen erop dat u zorg zult dragen voor een correcte verwerking van onze opmerkingen.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Th. Hoex MMO

drs A.S.F. van Asseldonk

Bijlagen:

1. Algemene toelichting gemeente Overbetuwe op concept gemeenschappelijke regeling Stadsregio Arnhem Nijmegen
2. Artikelsgewijs commentaar op de concept gemeenschappelijke regeling (GR)

Afschriften:

Staf, Maaïke Wijngaards
TOW, Stefan Tempelman
TAV, S. van Oeveren

Dorpsstraat 67, Elst / Postbus 11, 6660 AA Elst T (0481) 362 300 F (0481) 372 482

1/15

E info@overbetuwe.nl www.overbetuwe.nl IBAN: NL03BNGH0285092030 BIC:BNGHNL2G
KvK nummer 51178567

BIJLAGE 1 Algemene toelichting gemeente Overbetuwe op concept gemeenschappelijke regeling Stadsregio Arnhem Nijmegen

Algemene conclusie

Het is goed te constateren dat het voorliggende voorstel inhoudelijk in grote lijnen overeenkomt met de visie van Overbetuwe op de noodzakelijke stadsregionale samenwerking op het gebied van duurzame ruimtelijk-economische ontwikkeling, wonen en mobiliteit. De concept gemeenschappelijke regeling (GR) Stadsregio bevat echter teveel juridische onjuistheden om mee te kunnen instemmen.

De concept GR is op veel punten in strijd met de huidige Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Daarnaast is de tekst nog niet aangepast aan de Wgr (nieuw). De Wgr (nieuw) is inmiddels vastgesteld door de Eerste Kamer en zal op 1 oktober 2014 dan wel uiterlijk op 1 januari 2015 in werking treden. Doelstelling, taken en bevoegdheden zijn onvoldoende concreet zijn omschreven. Daarnaast ontbreekt de wettelijke basis voor het oprichten van c.q. deelnemen in een Triple Helix in de GR. Tot slot is een uittredingsregeling niet mogelijk, omdat volgens de Wgr (nieuw) de gevolgen van de een uittreding in de GR moeten zijn opgenomen.

Deze samenwerking vraagt om een gedegen juridische basis, zodat genoemde aanpassingen op zijn plaats zijn. Ook de hieronder vermelde inhoudelijke punten zijn voor onze gemeente van belang om de samenwerking op een juiste wijze vorm te kunnen geven.

Belang van stadsregionale samenwerking voor onze gemeente

Voor onze gemeente geldt dat de kern op lokaal niveau ligt. Ook onze gemeente kijkt vanuit het belang van onze inwoners naar de manier waarop we onze taken het beste kunnen organiseren. Aangezien veel vraagstukken niet ophouden bij onze gemeentegrenzen, is een goede samenwerking met onze buurgemeenten echter een belangrijke voorwaarde om onze doelen te realiseren. Bij deze regionale samenwerking blijft lokale verankering en lokale uitvoering van groot belang. Wij sluiten ons dan ook volledig aan bij het subsidiariteitsprincipe in artikel 3 van de concept GR: zelfstandig doen wat kan, samenwerken waar dit noodzakelijk is.

Gezien de geografische ligging van onze gemeente en daarmee de centrale positie binnen het stadsregiogebied, is een stevige verbinding tussen Arnhem en Nijmegen essentieel. Het grootste deel van het ruimtelijk-economische, sociale en culturele leven van onze inwoners speelt zich immers af op het schaalniveau van de Stadsregio. Bewoners, ondernemers en instellingen bewegen zich voornamelijk binnen het daily urban system dat ruwweg overeen komt met de omvang van de regio. Binnen deze schaal vinden de meeste verplaatsingen plaats voor woon-werkverkeer, gaan de kinderen naar school, worden culturele instellingen bezocht en worden de inkopen gedaan. Beslissingen over verstedelijking, infrastructuur, duurzame economische ontwikkeling en landschapsinrichting liggen dan ook voor het overgrote deel op dit schaalniveau.

Het middengebied, bestaande uit Lingewaard, Overbetuwe, Arnhem en Nijmegen, vormt het hart van de Stadsregio. De centrale ligging met goede verbindingen naar Arnhem en Nijmegen maakt het gebied een aantrekkelijk woon- en werkgebied. Een sterk en compact kerngebied is nodig om een aantal vraagstukken in de Stadsregio op te lossen, zoals het garanderen van de bereikbaarheid door de aanleg van het HOV-netwerk en het doortrekken van de A15, het stimuleren van de economische motoren van de Stadsregio - de steden Arnhem en Nijmegen - en het investeren in het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven door onder meer Park Lingezegen. De provincie Gelderland heeft in haar omgevingsvisie (vastgesteld door provinciale staten op 9 juli 2014) ook aandacht gevraagd voor het belang van een sterk en compact middengebied voor de hele regio.

Arnhem en Nijmegen zijn in de Stadsregio de brandpunten van stedelijke dynamiek, in economische, sociale en culturele zin. Vitale steden in de regio zijn cruciaal en dragen bij aan een sterke regio. Dit is noodzakelijk voor een stevige externe positionering in de richting van private partijen en andere overheden (provincie, Rijk, Europa). De vitaliteit van Arnhem en Nijmegen is op termijn afhankelijk van de manier waarop beide steden onderling samenwerken en elkaar aanvullen. Investerings binnen de thema's wonen, mobiliteit en duurzame ruimtelijk-economische ontwikkeling versterken de aantrekkelijkheid van de steden en de omliggende regio als (economische) vestigingsplaats. Het functioneren van beide steden is echter ook afhankelijk van de rest van de regio. De kwaliteiten die er buiten de steden aanwezig zijn, bepalen mede de aantrekkelijkheid van de regio als geheel. De afstemming tussen de beide steden, de andere kernen langs de S-as¹ en de gebieden met een meer landelijk karakter, is daarom essentieel. Het gaat om het bundelen van de krachten. De gemeente Overbetuwe blijft hierin vanuit haar centrale positie een stevige rol vervullen.

Besliskader nota verbonden partijen-gemeente Overbetuwe

Toepassing van ons besliskader voor deelname aan verbonden partijen leidt tot de conclusie dat wij ons kunnen vinden in het voorliggende voorstel om de stadsregionale samenwerking met betrekking tot de genoemde taken vorm te geven in voorliggende GR. Hierboven is beschreven welk publiek belang voor onze gemeente is gediend met deze stadsregionale samenwerking. Er is sprake van maatschappelijke belangen die in onze ogen zonder behartiging door de overheid niet goed tot zijn recht komen: het realiseren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven, het stimuleren van kennisontwikkeling en het bevorderen van een goede bereikbaarheid door afstemming over mobiliteit, in samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven.

Gelet op het grensoverschrijdende karakter van deze vraagstukken en het aanzienlijke voordeel van het bundelen van de krachten voor deze opgaven is het voor onze gemeente van groot belang dat wij dit publieke belang niet zelfstandig proberen te behartigen: de meest effectieve en efficiënte behartiging van deze belangen vindt plaats door een aanpak in samenwerking met de logische partners voor deze samenwerking – de stadsregiogemeenten. Er is geen sprake van een situatie waarin de betreffende taken niet vanuit een publieke rechtsvorm kan worden uitgevoerd, zodat deze vorm de voorkeur moet krijgen boven een privaatrechtelijke rechtsvorm. Dit onderschrijven wij van harte, gelet op de publiekrechtelijke waarborgen – zoals democratische controle en transparantie – die deze vorm met zich meebrengt.

Betrokkenheid gemeenteraad

In ons coalitieprogramma 2014-2018 is expliciet vermeld dat het van groot belang is dat er binnen samenwerkingsverbanden sprake is van daadwerkelijke invloed en democratische controle vanuit onze gemeente. Dit betekent dat de betrokkenheid van onze gemeenteraad nadrukkelijk moet zijn geborgd. Alleen dan kan zij immers haar kaderstellende en controlerende rol goed uitoefenen.

Onze gemeenteraad moet in de gelegenheid worden gesteld haar eigen doelen met de samenwerking – wat willen wij bereiken tegen welke kosten – in te brengen en te bewaken. Dit hebben wij enerzijds geregeld door heldere governance-afspraken met de door de gemeenteraad aangewezen vertegenwoordigers in het samenwerkingsverband over de wijze waarop sturing, beheersing, verantwoording en toezicht plaatsvindt. Dit moet anderzijds worden gewaarborgd door duidelijke afspraken met het samenwerkingsverband.

¹ Dit is de centrale spooras en tevens de ruimtelijk economische ontwikkelas die loopt van Zevenaar/Didam door het middengebied naar Wijchen, via de twee economische motoren Arnhem en Nijmegen

In de Wgr (nieuw) is een nieuwe bepaling opgenomen waardoor het dagelijks bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de betrokken gemeenten moet zenden (art. 34b Wgr). Bovendien is bepaald dat het dagelijks bestuur de ontwerpbegroting acht weken *voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden* toezendt aan de raden van de betrokken gemeenten (art. 35 Wgr). Dit laatste betekent dat het voorgestelde artikel 31 lid 2 moet worden aanpast. Daarover meer bij het artikelsgewijze commentaar verderop in deze reactie.

Naast deze waarborgen blijft een alerte houding van alle betrokken bestuursorganen van belang voor een juiste betrokkenheid van de gemeenteraad bij die vraagstukken die om een passende democratisch gelegitimeerde kaderstelling en controle vragen. Het voorstel voor de bijzondere adviescommissie van artikel 13 lid 2, bestaande uit raadsleden van de betrokken gemeenten, kunnen wij dan ook van harte ondersteunen.

Het voorstel over de samenstelling van het algemeen bestuur (artikel 7 lid 1: tot lid kunnen worden aangewezen de leden van het college van burgemeester en wethouders) is juridisch niet mogelijk: dit artikel is niet in overeenstemming met artikel 13 lid 1 Wgr dan wel artikel 13 lid 1 Wgr (nieuw). De keuze van de raad mag niet worden beperkt tot 'leden van het college van burgemeester en wethouders'. Bovendien zouden wij het ook ten principale onjuist vinden dat een gemeenschappelijke regeling, mede gesloten door de gemeenteraden, de mogelijkheid uitsluit om een gemeenteraadslid als lid van het algemeen bestuur te benoemen. Het feit dat wij vanuit een duidelijke motivatie op basis van onze huidige nota verbonden partijen geen gebruik zullen maken van deze mogelijkheid, betekent niet dat wij deze mogelijkheid ook bij voorbaat voor toekomstige gemeenteraden willen uitsluiten. Ook hier komen wij bij het onderstaande artikelsgewijze commentaar nog op terug.

Betrokkenheid portefeuillehouders

Hoewel wij er, gelet op de huidige werkwijze, vanuit gaan dat de betrokkenheid van de portefeuillehouders ook in de toekomst goed wordt geborgd, willen wij hier voor de volledigheid toch aandacht voor vragen. Dit met name gelet op de keuze voor één vertegenwoordiger per gemeente in het algemeen bestuur. Deze keuze ondersteunen wij om een slagvaardig bestuur te kunnen realiseren. Voor de betrokkenheid en deskundige inbreng van de desbetreffende portefeuillehouders vinden wij het dan des te meer van belang dat zij, naast deze gemeentelijke vertegenwoordiger in het algemeen bestuur, ook nadrukkelijk worden betrokken bij de uitvoering van de taken door stadsregio. Dit onder meer door afstemming in commissieverband en portefeuillehoudersoverleggen.

Evenwichtige verhoudingen binnen de stadsregio

In voorliggende concept GR wordt voorgesteld dat de voorzitter van de stadsregio ofwel de burgemeester van Nijmegen ofwel de burgemeester van Arnhem is. Daarnaast wordt voorgesteld dat de andere burgemeester, op dat moment dus niet zijnde voorzitter, één van de twee vertegenwoordigers van de stadsregio in de rechtsvorm Triple Helix is. Tot slot wordt voorgesteld dat beide steden permanent ieder één lid van het dagelijks bestuur leveren.

Wij menen dat het totaal van deze voorstellen zorgt voor een onevenwichtigheid in de verhoudingen binnen de stadsregio. Wat ons betreft is het niet noodzakelijk en ook niet wenselijk dat de voorzitter van de stadsregio per definitie ofwel de burgemeester van Arnhem ofwel de burgemeester van Nijmegen is. In de eerste plaats is het juridisch gezien niet mogelijk in de GR te bepalen dat de voorzitter beurtelings de burgemeester van Arnhem en Nijmegen is. Daarmee wordt de keuze al ingevuld en beperkt. Op grond van artikel 13 lid 9 Wgr kan wel worden bepaald dat de voorzitter uit een bepaalde gemeente afkomstig is of dat het voorzitterschap rouleert; alleen niet wie het wordt.

In de tweede plaats zijn wij van mening dat het aanzienlijke belang van beide grote steden al voldoende tot uiting komt in de op inwonersaantal gebaseerde stemverhoudingen in het algemeen bestuur en in de bepaling dat twee van de vijf vertegenwoordigers van het dagelijks bestuur afkomstig zijn uit respectievelijk Arnhem en Nijmegen. Door ook de voorzitter nog per definitie uit één van beide steden afkomstig te laten zijn wordt een onevenredig scheve machtsverhouding gecreëerd ten opzichte van de overige betrokken gemeenten.

Bovendien zou de herkomst niet per definitie bepalend moeten zijn voor de invulling van het voorzitterschap, maar de kwaliteiten van een kandidaat die zoveel mogelijk moet aansluiten bij een zorgvuldig door de betrokken gemeenten opgesteld profiel. Dit sluit de burgemeesters van Arnhem en Nijmegen dan ook zeker niet bij voorbaat uit, maar zou hen ook niet bij voorbaat een voorkeurspositie moeten geven.

Afstemming met Wageningen

Gelet op de rol die de gemeente Wageningen speelt in het "daily urban system" van diverse stadsregiogemeenten pleiten wij ervoor om Wageningen (nog) nadrukkelijk(er) bij de stadsregionale samenwerking te betrekken.

Basispakket en maatwerkafspraken

Het is goed te verdedigen dat bij sommige samenwerkingstaken gekozen wordt voor een keuzemogelijkheid, door dit in een "pluspakket" bovenop het "basispakket" aan de betrokken gemeenten aan te bieden. Sommige taken/activiteiten/projecten zijn immers evident niet in het belang van sommige gemeenten, zodat de stadsregionale solidariteit niet onnodig onder druk moet komen te staan door alle gemeenten koste wat het kost aan alle taken te laten deelnemen. Enige flexibiliteit in het takenpakket maakt het ook eenvoudiger om als stadsregio snel en slagvaardig op actuele thema's te kunnen inspelen.

In onze ogen moet een gezamenlijk basispakket echter het overgrote deel van het takenpakket van de stadsregio uitmaken, en is er daarnaast een beperkter flexibel maatwerkpakket mogelijk. Regionale samenwerking in juist deze stadsregio-omvang voor juist deze opgaven is immers niet willekeurig gekozen: het grote belang van juist deze samenwerking is ook in het voorliggende voorstel weer nadrukkelijk aangetoond. Een model waarin teveel naar behoefte kan worden gewinkeld in de diverse aangeboden taken, louter en alleen bekeken vanuit het individuele belang voor alleen die individuele taak, ondergraaft het gezamenlijke belang en daarmee zonder twijfel ook de slagingskansen voor gezamenlijk succes bij het bereiken van de grote gezamenlijke doelen.

Een geslaagde samenwerking betekent dat dit voor iedere gemeente per saldo een gunstig resultaat moet opleveren voor de samenwerking als geheel; dit kan betekenen dat een gemeente bij de ene taak meer concessies moet doen maar juist bij een andere taak meer profiteert. Alleen een gedeelde regionale houding waarin deze samenwerkingsgedachte voorop staat – niet eens zozeer vanuit een "warm regiogevoel", maar juist ook vanuit een zakelijke benadering van effectiviteit en efficiency voor de eigen gemeente – kan daadwerkelijk meerwaarde opleveren voor de individuele gemeenten ieder afzonderlijk en voor de regio als totaal. Alleen met die fundamentele grondhouding dat regionale samenwerking op deze domeinen absoluut noodzakelijk is voor sterke gemeenten in een sterke regio kan stadsregionale samenwerking echt slagen.

Thema's van samenwerking

Hieronder treft u een aantal opmerkingen aan over de algemene toelichting op de thema's van samenwerking. In algemene zin kan worden geconstateerd dat het van belang is voldoende concreet te omschrijven welke samenwerking daadwerkelijk wordt opgepakt voor welke onderwerpen. Dit om de samenwerking in de praktijk de stevigheid te kunnen geven die in onze ogen noodzakelijk is voor het realiseren van onze doelen.

- *Algemene samenhang*

Hierboven hebben wij al geconstateerd dat wij ons kunnen vinden in de samenwerking binnen de stadsregio op de domeinen duurzame ruimtelijk-economische ontwikkeling, mobiliteit en wonen. Nog meer dan in dit voorstel het geval is willen wij vooral ook het belang van samenhang tussen deze domeinen benadrukken: juist de samenhangende aanpak van vraagstukken binnen deze genoemde domeinen levert meerwaarde op voor de regio als geheel en de betrokken gemeenten afzonderlijk. Dit komt bijvoorbeeld ook tot uitdrukking in de nieuwe omgevingswet en de provinciale omgevingsvisie. Wij stellen dan ook voor in artikel 4 expliciet te vermelden dat het taken betreft op *samenhangende terreinen*.

- *Beschrijving taken stadsregio (toelichting artikel 4)*

De beschrijvingen in artikel 4 van wat precies in welk plan wordt geregeld veroorzaken ruis. De artikelsgewijze toelichting op hoofdstuk 3 schept daarbij helaas onvoldoende duidelijkheid. Vandaar dat wij voorstellen in de toelichting op hoofdstuk 4 te benadrukken dat het gaat om (samenhangende) strategische plannen die ingaan op mobiliteit, wonen en (duurzame) ruimtelijk-economische ontwikkeling. Daarbij kan vervolgens globaal het brede bereik van die nota's worden geduid.

Dit gebeurt in onze ogen goed bij de Regionale Nota Mobiliteit en bij de Huisvestingsverordening. Bij het regionaal volkshuisvestingsplan wordt echter de suggestie gewekt dat dit alleen maar het regionale woningbouwprogramma behelst. Dit terwijl – zoals hieronder verder wordt betoogd – alleen de regionale woonagenda al laat zien dat er meer is (denk aan de bestaande voorraad). Op het gebied van duurzame ruimtelijk-economische ontwikkeling verwachten wij naast de diverse programma's (zoals de regionale programma's bedrijventerreinen en detailhandel) op basis van de beschrijvingen toch echt meer (samenhangende) plannen die iets zeggen over de ruimtelijk-economische ontwikkeling. Zonder dat kunnen wij immers niet sturen op de doelstelling in artikel 3. Wij verwachten dan ook dat deze toelichting duidelijker wordt uitgewerkt. Indien dit in deze (toelichting bij de) GR niet mogelijk is, stellen wij voor dit in een nadere regeling verder uit te werken om met elkaar heldere afspraken hierover vast te leggen.

- *Mobiliteit: krachtige sparringpartner provincie bij lijngebonden vervoer*

In onze ogen ontbreekt in de toelichting op dit domein een expliciete vermelding van de benodigde betrokkenheid van de samenwerkende gemeenten bij het lijngebonden vervoer. De concessieverlener provincie moet immers ook gevoed worden door en afstemming zoeken met een collectief van samenwerkende gemeenten. We kunnen daarbij, net zoals bij wonen is vermeld, een krachtige sparringpartner zijn voor de provincie en zelf met onderling afgestemde oplossingen en/of ambities komen. Dit in plaats van de situatie dat elke gemeente individueel zaken moet doen en de vrijheid om binnen de regio zaken af te stemmen wordt beperkt. Wij stellen voor dit toe te voegen aan de algemene toelichting.

- *Mobiliteit: regionale afstemming over een geïntegreerd plan*

Door de toelichting kan de suggestie worden gewekt dat het regionale mobiliteitsbeleid in de toekomst vooral betrekking heeft op het doelgroepenvervoer. In de artikelsgewijze toelichting staat bij artikel 3 dan ook terecht vermeld dat het regionale mobiliteitsbeleid (in de vorm van een Regionale Nota Mobiliteit) een geïntegreerd plan is dat ingaat op veel meer dan alleen dit deelgebied. Wij stellen dan ook voor in de algemene themagewijze toelichting te verwijzen naar deze bredere toelichting op de regionale nota mobiliteit (p. 3).

- *Wonen: accent bestaande voorraad*

In maart 2014 hebben de stadsregiogemeenten de regionale Woonagenda vastgesteld. Hierin hebben de gemeenten samen afgesproken: *"We realiseren ons dat het overgrote deel van de woningbehoefte geaccommodeerd zal worden in de bestaande voorraad. We stellen dit centraal in ons woonbeleid en we ondernemen elk hiervoor de nodige lokale actie. Daarnaast coördineren we onze acties regionaal of subregionaal. Beschikbaarheid en analyse van data pakken we op regionaal niveau op, samen met de corporaties."*

In algemene zin vinden wij dat de toelichting bij dit thema teveel is gericht op woningbouw (nieuwbouw) en dat onvoldoende wordt aangesloten bij deze afgesproken focus op de bestaande voorraad. Dit terwijl daar de grootste kansen liggen om met een kwalitatieve vraaggerichte verbetering aan te sluiten bij de woonbehoefte en zo het domein wonen nauw te laten aansluiten bij de ontwikkeling van onze kennisinstellingen, bedrijven, voorzieningen en de bereikbaarheid daarvan. Wij stellen dan ook voor de algemene toelichting hierop aan te passen.

- *Wonen: regionale samenhang*

Wij vinden het van belang dat in de toelichting wordt verduidelijkt dat de samenhang op het gebied van wonen in de stadsregio niet alleen is te vinden op subregionaal niveau of rondom de drie Vinex-locaties in het middengebied. Zoals blijkt uit het "Eindrapport woningmarkt-onderzoek en woonagenda 2014-2020 Stadsregio Arnhem Nijmegen" d.d. 7 januari 2014 van adviesbureau Atrivé kan deze samenhang worden vergeleken met een hybride motor: Arnhem en Nijmegen kunnen worden gezien als elkaar versterkende motoren, net zoals een benzine- en een elektromotor in een hybride systeem samen voldoende vermogen leveren. De overige deelgebieden in de stadsregio vormen samen met hen noodzakelijke componenten in het hybride systeem. Alle componenten zijn onderling verbonden, aanvullend, en werken optimaal samen. Het is een duurzaam systeem dat ook met weinig brandstof goed functioneert. In een hybride woningmarkt gaat het om woonmilieus met aanvullende kwaliteiten: de kracht van de steden en het fraaie en diverse landschap. In de transitie van groei-denken naar duurzame kwaliteit waar we nu voor staan, is dit een belangrijke kwaliteit.

De woonagenda bevat dan ook vele uitdagingen die in de hele stadsregio spelen. Ten slotte is keuzevrijheid in de gehele regio voor mensen die een sociale huurwoning zoeken essentieel; deze kan worden beperkt bij een gemeentelijke of subregionale aanpak. We stellen dan ook voor bovenstaande in de toelichting te verduidelijken. Daarbij is een meer ambitiegericht beschrijving in onze ogen passender dan de wat negatieve, meer probleemgerichte formulering die nu is opgenomen.

- *Duurzame ruimtelijk-economische ontwikkeling: meer dan overlegplatform!*

Het gebruik van de term "overlegplatform" in de toelichting wekt ten onrechte de suggestie dat over dit thema alleen wat vrijblijvend met elkaar wordt overlegd. Dit wordt gelukkig door de formulering over "strategische afstemming", "penvoering" en "aanjaagfunctie" al wat duidelijker neergezet en ook artikel 4 is wat explicieter, maar in onze ogen nog onvoldoende. Het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor onze regio kan alleen door gezamenlijk besluiten te nemen over de gezamenlijke koers voor de stadsregio met betrekking tot de diverse juridische instrumenten voor de ruimtelijke kaders van de provincie. Dit moet dan ook duidelijker worden uitgewerkt.

- *Duurzame ruimtelijk-economische ontwikkeling: lobby en het verwerven van externe middelen*

Wij stellen voor hier te benoemen dat deze taak in afstemming met de provincie en Euregio plaatsvindt. Dit om efficiënt en effectief te kunnen werken en de positionering van de regio richting Europa te versterken.

- *Duurzaamheid: energietransitie*

Uit de toelichting bij de diverse beleidsvelden valt wel op te maken dat het onderwerp duurzaamheid, en in het bijzonder de energietransitie, breder terugkomt dan alleen in relatie tot economie. Door het bij de omschrijving van de domeinen alleen toe te voegen aan ruimtelijk-economische ontwikkeling kan de energietransitie enigszins verstopt raken onder de paraplu van economie. Wij vragen aandacht voor het integraal sturen op deze opgave vanuit alle drie genoemde domeinen voor de stadsregionale samenwerking, dus nadrukkelijk ook vanuit en in samenhang met de opgaven op het gebied van mobiliteit en wonen.

BIJLAGE 2 Artikelsgewijs commentaar op de concept gemeenschappelijke regeling (GR)

A. Belangrijkste inhoudelijke en juridische opmerkingen

- *Artikel 2: Vestigingsplaats*

Wat onze gemeente betreft is deze herijking van de bestaande stadsregio-samenwerking een goed moment om met elkaar te bespreken welke vestigingsplaats het meest wenselijk is voor het openbaar lichaam en de bijbehorende organisatie. Aangezien deze vestigingsplaats in de GR moet worden opgenomen, stellen wij voor deze discussie nu te voeren.

- *Artikel 3: Doelstelling*

Dit artikel bevat het doel van de Stadsregio Arnhem Nijmegen. Artikel 10, eerste lid Wgr geeft aan dat in de GR expliciet moet worden bepaald welke belangen van de gemeenten de Stadsregio behartigt. Het dient als begrenzing van de bevoegdheden. De belangen van de gemeenten lezen wij in dit artikel (of enig ander artikel) niet duidelijk terug. De insteek van het artikel is anders. Het is dus de vraag of de belangen hier voldoende concreet verwoord zijn.

Daarnaast is het woordje 'sterk' in de eerste zin niet objectief, maar een kwalificatie. De omschrijving 'ondersteunt gemeenten' is te ruim. De Stadsregio kan alleen de betrokken gemeenten ondersteunen (of deze nu sterk zijn of niet), aangezien de Stadsregio slechts de belangen kan behartigen van de deelnemers.

- *Artikel 4 en 5: Duidelijke omschrijving overgedragen bevoegdheden*

De volgende uitdrukkingen worden door elkaar gebruikt: Uitoefening van bevoegdheden, uitvoering van taken en behartiging van belangen. Daarnaast sluiten de gehanteerde begrippen dan wel verwijzingen (taken, bevoegdheden) niet aan bij de kopjes van de artikelen. Eenduidigheid is hier van belang! Wat wordt beoogd in artikel 4 te regelen en wat in 5?

Artikel 10 lid 2 Wgr vereist dat wordt aangegeven welke bevoegdheden worden overgedragen. Het moet gaan om een duidelijke en specifieke omschrijving, bij gebreke waarvan de bevoegdheid niet wordt geacht te zijn overgedragen. Er kan niet in zijn algemeenheid worden verwezen naar het belang waarvoor de regeling is getroffen (MvT Kamerstukken II 1980/1981, 16 538, nr. 3, p. 36). Zie artikelsgewijs Gemeentewet Provinciewet Tekst&Commentaar Kluwer. Dit betekent dat het bepaalde in artikel 4 lid 1 sub c en d en artikel 4 lid 2 niet concreet genoeg is.

- *Artikel 4 lid 1 sub d: Triple Helix samenwerking*

De Triple Helix samenwerking is niet eerder in de GR benoemd; wij lezen hiervoor geen wettelijke basis in de GR. Artikel 31a lid 1 Wgr (nieuw) bepaalt namelijk dat het algemeen bestuur van een openbaar lichaam slechts besluit tot de oprichting van en deelneming in een stichting als de GR in deze mogelijkheid voorziet en dat het in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. De GR bepaalt hierover nu niets.

Daarnaast is het wat ons betreft niet wenselijk nu al, vooruitlopend op het voorstel van de commissie Triple Helix, in de GR vast te leggen hoeveel vertegenwoordigers vanuit de stadsregio worden afgevaardigd in de rechtspersoon Triple Helix. Het lijkt ons verstandiger om eerst te bezien hoe het geheel wordt vormgegeven en welke vertegenwoordiging passend is in een juiste verhouding tot de andere partners.

Daarbij geldt dat de vertegenwoordiging in de Triple Helix samenwerking niet de burgemeester van Arnhem of Nijmegen kan zijn. Zie hiervoor de opmerkingen bij artikel 7. Het is in onze ogen ook niet noodzakelijk nu al de herkomst van deze vertegenwoordigers vast te leggen, waarbij de relatie met artikel 22, geleet op onze onderstaande opmerking daarover, er zeker ook uit kan. Wij stellen dan ook voor deze vertegenwoordiging later in een nadere stadsregionale regeling met betrekking tot de Triple Helix samenwerking vast te leggen.

- *Artikel 4 lid 3: Dienstverleningsovereenkomsten*

Wij kunnen ons goed voorstellen dat voor de maatwerkafspraken afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten worden afgesloten tussen de stadsregio en de betrokken gemeenten. Voor het basispakket vinden we het niet efficiënt en ook niet wenselijk om dit in afzonderlijke overeenkomsten op te nemen: dit betreft gelijke taken die voor alle gemeenten onder gelijke voorwaarden moeten worden uitgevoerd.

- *Artikel 5: Overdracht bevoegdheden*

De omschrijving in lid 1 van overdracht van bevoegdheden aan het samenwerkingsverband (of Stadsregio Arnhem Nijmegen) is geen juiste omschrijving. Uit artikel 33 Wgr (nieuw) volgt namelijk dat bevoegdheden worden overgedragen aan het AB, tenzij bij wet of in de regeling anders is bepaald, bijv. overdracht aan DB of de voorzitter. Dus niet aan het openbaar lichaam.

Daarnaast kan het bepaalde in lid 4 niet. Dan zouden zowel het AB, DB als de voorzitter dezelfde bevoegdheden hebben (bijv. dan zouden ze allemaal de Stadsregio in rechte kunnen vertegenwoordigen?). Dit is onjuist, aangezien via artikel 31 en 33 Wgr (oud) bevoegdheden worden toebedeeld aan de bestuursorganen van het openbaar lichaam, die je bij GR kunt beperken (niet uitbreiden). Daarnaast bevatten de artikelen 33 t/m 33d Wgr (nieuw) een expliciete bevoegdheidsverdeling, die hier ook niet bij aansluit.

In lid 3 gaat het ons inziens om overdracht van een publiekrechtelijke bevoegdheid en dit komt niet overeen met artikel 5 lid 1 GR. Daarnaast moet bij delegatie (overdracht beslissingsbevoegdheid) op grond van artikel 30 lid 2 Wgr nog een artikellid worden gewijd aan de verhouding van de overgedragen bevoegdheden tot die van de besturen van de deelnemers. Tot slot vragen wij ons af waarom de Stadsregio rechten zou willen heffen en welke dit dan zijn. Dan kunnen wij ook beoordelen of dit wel gewenst is.

- *Artikel 6: Wijziging taken en bevoegdheden*

In lid 1 is de burgemeester ten onrechte vermeld, want hij neemt niet deel als bestuursorgaan aan deze GR. Dat zijn alleen de raad en het college. Volgens artikel 10 lid 2 Wgr kun je in een GR bepalingen opnemen over wijziging van overgedragen bevoegdheden zonder dat sprake is van een wijziging van de GR. Dit kan alleen t.a.v. overgedragen bevoegdheden en dus niet t.a.v. taken (zoals het er nu staat). Daarnaast kan volgens artikel 10 lid 2 Wgr (nieuw) het bestuur van het openbaar lichaam niet besluiten tot uitbreiding van de overgedragen bevoegdheden (alleen beperking). Dus bij uitbreiding van bevoegdheden of wijziging van taken is sprake van een wijziging van de GR, waarop artikel 9 lid 1 en artikel 1 lid 3 Wgr van toepassing zijn (toestemming raad, instemming colleges). Dit heeft ook gevolgen voor de bekendmaking (zie artikel 6 lid 4 GR). Bij wijziging GR is artikel 26 leden 1 en 2 van toepassing, anders artikel 26 lid 4 Wgr. Artikel 26 Wgr (nieuw) maakt niet meer expliciet een onderscheid, zodat onduidelijk is hoe een wijziging conform artikel 10 lid 2 Wgr dan bekend gemaakt moet worden. Ons inziens is dan de Awb van toepassing.

Lid 3 sub a is niet juist, omdat altijd alle deelnemers moeten besluiten over een wijziging van de regeling, dus zowel raad als college, ook als het niet om hun bevoegdheid gaat. Zie artikelsgewijs commentaar bij artikel 9 Tekst & Commentaar Gemeentewet Provinciewet van Kluwer. Het kan daarnaast ook nog om een taak gaan, zie artikel 6 lid 1 GR. Niet omschreven is wat dan de procedure is.

- *Artikel 7: Samenstelling algemeen bestuur (en daarmee ook artikel 8)*

Zoals hierboven vermeld, is dit artikel niet in overeenstemming met artikel 13 lid 1 Wgr dan wel artikel 13 lid 1 Wgr (nieuw). De keuze van de raad mag niet worden beperkt tot 'leden van het college van burgemeester en wethouders'. Zie het artikelsgewijs commentaar bij artikel 13 Wgr (Tekst&Commentaar Gemeentewet Provinciewet Kluwer). Artikel 8 moet hier dan ook op worden aangepast. Daarnaast stellen wij voor artikel 7 lid 1 als volgt te wijzigen "Door de raad van de betrokken gemeenten wordt...".

- *Artikel 8: Zittingsduur*

Lid 3 is onjuist. Het lidmaatschap AB eindigt als de functie van wethouder eindigt (zie daarnaast eerdere opmerking bij 7 lid 1, kan dus ook ander dan wethouder zijn). Alle zittende wethouders treden af op het moment dat de nieuwe gemeenteraad ten minste de helft van het benodigd aantal wethouders heeft benoemd. Dit betekent dat nog niet alle wethoudersposten ingevuld hoeven te zijn om het wethouderschap en daarmee het AB-lidmaatschap te doen beëindigen, dus wat achter "en" staat moet weg, want is incorrect en in strijd met artikel 13 lid 2 Wgr. Daarnaast kan pas na benoeming van het voltallige college een nieuw AB-lid worden aangewezen. Deze besluiten vinden over het algemeen niet gelijktijdig plaats.

- *Artikel 12: Bevoegdheden van het algemeen bestuur*

Dit artikel komt niet overeen met artikel 33 Wgr (nieuw).

- *Artikel 15: De samenstelling van het dagelijks bestuur*

Lid 1 is niet juist, aangezien de voorzitter lid is van het dagelijks bestuur (artikel 14 lid 1 Wgr). Beter is: 'zes leden, waaronder de voorzitter'. Overigens is dit aantal niet praktisch gelet op het beslissen bij meerderheid van stemmen. Zie opmerking over stemrecht voorzitter bij artikel 16 lid 2 en 22 lid 4 GR.

- *Artikel 16 lid 2: Stemrecht voorzitter*

De voorzitter is lid van het dagelijks bestuur (artikel 14 lid 1 Wgr) en heeft daarmee automatisch stemrecht. Dit kan niet bij GR worden uitgesloten.

- *Artikel 22 lid 1: Verkiezing voorzitter*

Zoals hiervoor al vermeld, is artikel 1 niet mogelijk. De raad heeft (zie de opmerking bij artikel 7 GR) de vrijheid om uit zijn midden (incl. burgemeester) en uit de wethouders het AB te kiezen. Vervolgens kiest het AB de voorzitter uit zijn midden. Dit kan derhalve een ander dan de burgemeester zijn, zodat hier niet kan worden bepaald dat de voorzitter beurtelings de burgemeester van Arnhem en Nijmegen is. Daarmee wordt de keuze al ingevuld en beperkt. Op grond van artikel 13 lid 9 Wgr kan wel worden bepaald dat de voorzitter uit een bepaalde gemeente afkomstig is of dat het voorzitterschap rouleert; alleen niet wie het wordt. Daarnaast volgt het stemrecht uit lid 4 voor de voorzitter uit de wet door deelname aan AB en DB en kan deze niet bij GR worden uitgesloten (zie hiervoor bij artikel 16).

- *Artikel 27 en 28: Uitvoeringsbeleidsplan en –agenda*

Wij vinden het zeer positief dat de stadsregio deze instrumenten wil gebruiken om de sturing te verbeteren. Het is in onze ogen heel waardevol om met deze instrumenten – naast algemene en financiële sturing via de begroting – meer concreet inhoudelijk te kunnen sturen.

- *Artikel 31: Begroting en artikel 36: Vaststelling rekening*

Zoals hierboven is aangegeven, moet dit artikel worden aangepast aan de artikelen 34b en 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (nieuw), zoals deze naar verwachting op 1 januari 2015 in werking treedt. Artikel 31 lid 2 is niet in overeenstemming met het bepaalde in artikel 35 Wgr (nieuw), nu hier wordt gesproken over toezending acht weken voor vaststelling in het algemeen bestuur, waar de wetgever spreekt over acht weken *voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden*. Ook de bepaling dat de stadsregio de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening vóór 15 april aan de raden moet toezenden, moet in artikel 31 respectievelijk 36 worden genomen.

- *Artikel 40 lid 5: Uittredingsregeling*

Een uittredingsregeling kan niet. Artikel 9 Wgr geeft aan dat de GR bepalingen inhoudt omtrent uittreding. In artikel 9 Wgr (nieuw) is toegevoegd 'dat de GR bepalingen inhoudt over de gevolgen van uittreding met inachtneming van artikel 1'. Dit betekent dat de gevolgen van uittreding niet in een uittredingsregeling kunnen worden opgenomen, maar in de GR moeten staan en dat de raden en colleges met wijziging van de GR (artikel 1) i.v.m. de uittreding moeten instemmen.

- *Artikel 41 lid 2: Wijziging*

Zowel toezending als inwerkingtreding komt niet overeen met artikel 26 Wgr (nieuw). Er is nu niet bepaald wie toezendt. Toezending geschiedt door DB. Inwerkingtreding vindt plaats op de in de regeling aangegeven dag, maar pas na bekendmaking. Bekendmaking vindt plaats door DB door kennisgeving in gemeenteblad of huis-aan-huisblad van alle deelnemende gemeenten. Dit is dus niet afhankelijk van opname in een register.

Daarnaast is dit onderwerp zonder meer te belangrijk om niet in de GR op te nemen. Partijen moeten bij het aangaan van de GR weten waaraan zij toe zijn. Nu zijn ze daarvoor afhankelijk van het AB (ongeacht dat de regeling al is bijgevoegd, is er geen zekerheid dat dit ook daadwerkelijk de regeling zal zijn die wordt vastgesteld). Ook kan het AB de regeling wijzigen.

- *Artikel 42 lid 2: Opheffing*

Dit is niet juist, zie artikel 26 Wgr (nieuw) en de eerdere opmerking bij 6 lid 4, 41 lid 2 en 44 GR.

- *Artikel 44: Inwerkingtreding regeling*

Dit is niet juist. Zie opmerking bij artikel 41 lid 2, echter in plaats van het DB zorgt het gemeentebestuur van de plaats van vestiging van de stadsregio voor toezending aan provincie en bekendmaking. Wederom is dit niet afhankelijk van opname in een register. Zie artikel 26 Wgr (nieuw).

B. Meer gedetailleerde inhoudelijke en juridische opmerkingen

Artikel 1:

- *lid 1 sub b:* Dit artikellid kan vervallen aangezien het geen toegevoegde waarde (meer) heeft. In artikel 2 lid 1 wordt namelijk het openbaar lichaam benoemd als 'Stadsregio Arnhem Nijmegen' (niet als stadsregio). Daarom adviseren wij vanuit consistentie om overal waar in de GR 'stadsregio' alsook 'samenwerkingsverband' staat dit te wijzigen in 'Stadsregio Arnhem Nijmegen' (zie artikel 4 lid 4, 5 lid 1, 8 lid 1, 23 lid 4, 30 lid 1 en 35 lid 1 GR).
- *lid 1 sub c:* 'deelnemende gemeenten' is niet correct, omdat de gemeenten (als rechtspersoon) niet deelnemen aan de regeling, maar de bestuursorganen (college en raad). De term 'deelnemende gemeenten' wordt ook niet consistent gebruikt in de GR, omdat ook van 'deelnemers' wordt gesproken. Je kunt je afvragen in hoeverre deze definiëring nodig is, aangezien dit ook al uit de aanhef volgt. Wij adviseren in de tekst te spreken van deelnemende bestuursorganen of betrokken gemeenten. Je kunt eventueel ook achter de aanhef "De colleges van.....bevoegd zijn" toevoegen: 'hierna deelnemers' en voor zover mogelijk deze term hanteren.
- *lid 2, derde zin:* Er staat dat in plaats van 'burgemeester en wethouders' 'dagelijks bestuur' moet worden gelezen. Dit betekent dat in de regeling consequent 'burgemeester en wethouders' moet terugkomen en niet zoals ook voorkomt 'college' of 'college van burgemeester en wethouders' (zie o.a. aanhef van de regeling, artikel 6, lid 1, 7 lid 1, 8 lid 2, 42 lid 1 GR).
- *lid 2, laatste zin:* Het is geen 'regionaal openbaar lichaam meer na afschaffing van de plusregio (gebaseerd op artikel 104 Wgr over plusregio), maar openbaar lichaam (artikel 8 Wgr). Zie hoofdstuk 2 GR. 'Regionaal openbaar lichaam' staat abusievelijk ook in artikel 21 lid 1, 23 lid 5 en 33 lid 1 in de GR.

Artikel 2:

- *lid 1, tweede zin:* Deze is overbodig, dit volgt uit de Wgr.
- *lid 4:* Is slecht geformuleerd. Niet alle bestuursorganen (AB, DB en voorzitter) kunnen tegelijkertijd dezelfde bevoegdheden hebben als het openbaar lichaam.

Artikel 4:

- *lid 1 sub a:* Wij stellen voor niet alleen onder a. I maar ook bij II en III "tenminste" toe te voegen. Dit legt geen onnodige beperkingen op voor deze domeinen.
- *lid 1 sub a:* Achter Huisvestingsverordening toevoegen 'op grond van de Huisvestingswet'.
- *lid 1 sub b:* Het is uitoefenen van bevoegdheden en uitvoering van taken
- *lid 1 sub c:* Idem, daarnaast niet concreet genoeg
- *lid 4:* Om misverstanden over de reikwijdte van dit artikel te voorkomen, stellen wij voor om toe te voegen: regionale discussies over samenwerking "op stadsregionaal niveau met betrekking tot de in de aanhef bij deze regeling genoemde domeinen".

Artikel 5:

- *lid 1:* Hier kan niet worden verwezen naar de 'in artikel 4 lid 2 t/m 4 genoemde bevoegdheden', terwijl deze artikelleden spreken over het uitvoeren van taken. Dan zou het moeten zijn: de bevoegdheden behorend bij de in artikel....Consistent woordgebruik en goed bezien wat wordt bedoeld!
- *lid 2:* Het is behartiging van belangen en uitvoering van taken. Consistent woordgebruik. Daarnaast lijkt het ons bijzonder nuttig dat de stadsregio op meer nota's mag reageren die van belang zijn voor (het gebied van) de stadsregio dan alleen provinciale en rijksnota's. Hierbij kan worden gedacht aan nota's van de Euregio, MKB-Nederland, Foodvalley etc. Wij stellen dan ook voor de verwijzing naar provincie en rijk te verwijderen of deze als voorbeeld op te nemen ("onder andere").

Artikel 6:

- *lid 3 onder b:* Het artikel is niet duidelijk wie bevoegd is (AB, DB of voorzitter) en het kan ons inziens niet alle drie zijn.
- *lid 4:* In het artikel 26 lid 4 Wgr (nieuw) staat dat het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam een wijziging van de regeling naar GS stuurt en zorg draagt voor de bekendmaking in alle gemeenten. Er wordt in de GR nu niets bepaald over de inwerkingtreding (artikel 26 lid 3 Wgr nieuw) en de bekendmaking. Daarnaast moet achter register worden toegevoegd 'van de betrokken gemeenten'.

Artikel 7:

- *lid 3:* Stemmen bij gewone meerderheid staat ook in artikel 10 lid 2 GR onder toevoeging van de uitzondering 'tenzij in deze regeling uitdrukkelijk anders is bepaald'. Dit is dubbel en komt niet met elkaar overeen. Dus of de uitzondering opnemen in 7 lid 3 en 10 lid 2 GR laten vervallen of hier de zin over stemmen bij meerderheid weghalen. Mijn inziens staat het hier bij de stemverdeling logischer dan in artikel 10 lid 2 GR. Overigens lijken er in de GR alleen stemmen bij gewone meerderheid voor te komen. Dan is het opnemen van de uitzondering in het geheel niet nodig.
- Daarnaast lijkt het ons voor de volledigheid juist een toelichting op te nemen op de correctiefactor die is toegepast bij de gemeente Arnhem en Nijmegen.

Artikel 8:

- *lid 4:* Het woord 'onherroepelijk' heeft geen toegevoegde waarde.
- *lid 5:* Dit staat al in artikel 7 lid 2 GR. De tweede zin van artikel 8 lid 5 GR is overbodig, want spreekt voor zich.

Artikel 14:

- *lid 3:* Deze terminologie sluit niet aan bij artikel 25 lid 2 Wgr (nieuw), dat bepaalt dat niet tot het instellen van een commissie wordt overgegaan dan nadat de raden van dit voornemen op de hoogte zijn gebracht en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen aan het AB ter kennis te brengen.

Artikel 15:

- *lid 4:* Het is beter om niet van aftreden te spreken, maar van beëindiging lidmaatschap. Dat omvat meer, o.a. ook hetgeen in lid 7 staat. Dat lid kan dan vervallen.

Artikel 18:

- *lid 1:* Artikel 33b Wgr (nieuw) bevat de bevoegdheden van het DB. Dit sluit niet (geheel) aan.
- *lid 2:* De verwijzing 'met in achtneming van het bepaalde in artikel 33 Wgr' is niet meer correct/volledig. Zie artikel 33, 33a, 33b Wgr (nieuw).

Artikel 19:

- *lid 1:* Het is beter om ervan te maken dat medewerking 'van de Stadsregio Arnhem Nijmegen' wordt verlangd.
- *lid 2:* Achter de komma sluit het tekstueel niet aan bij artikel 33 en 33a lid 1 Wgr (nieuw).

Artikel 23:

- *lid 4, tweede zin:* Beter is het om tekstueel aan te sluiten bij artikel 33d Wgr (nieuw) en 'gemachtigde' vervangen door 'persoon'.

Artikel 31:

- *lid 2:* 'van vaststelling door Het algemeen bestuur': 'Het' moet zijn 'het'.
- *lid 3:* In plaats van 'gevoelen' opnemen 'zienswijzen', zoals in artikel 35 lid 3 Wgr staat.

Artikel 32:

Uit dit artikel blijkt niet uit hoe de bijdrage wordt vastgesteld.

Artikel 33:

- *lid 2:* 'maand' moet zijn 'twee weken' op grond van artikel 34 Wgr en daarnaast moet worden opgenomen de toevoeging doch in ieder geval voor 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient'. Zie artikel 34 Wgr (nieuw).

Wij missen bepalingen over de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening, zie artikel 34b Wgr (nieuw). Dit hoeft niet in de GR als het in de wet staat, maar dit is wel gebeurd bij andere bepalingen die ook in de Wgr staan.

Artikel 35, 36, 37 kopje:

Wordt met rekening niet bedoeld jaarrekening. Laatste term sluit beter aan bij de tekst van de Wgr (art. 34).

Artikel 36:

- *lid 2:* Dit komt niet overeen met artikel 34 lid 4 Wgr en Wgr (nieuw), waarin staat dat binnen twee weken (niet een maand) na vaststelling de jaarrekening wordt toegezonden en daarbij dient tevens te worden aangegeven dat dit in ieder geval vóór 15 juli moet gebeuren. Dit sluit dan ook aan bij artikel 36 lid 1 GR.

Artikel 40:

- *lid 1:* Een gemeente kan (als rechtspersoon) niet toetreden, slechts een bestuursorgaan van een gemeente (college of raad).

- *lid 3:* Toevoegen: 'of bij nader bepaalde datum'. Overigens kan toetreding pas plaatsvinden na bekendmaking. Wordt niet bedoeld dat het besluit tot toetreding is genomen nadat... Inwerkingtreding volgt namelijk uit artikel 41 lid 2 GR.
- *lid 5:* 'verbinden' moet 'verbonden' zijn.
- *lid 6:* mijn inziens niet overeenkomstig artikel 41 Wet Arhi. De herindelingsregeling wijst de gemeenten aan die in de plaats treden van de opgeheven gemeenten, waarna de gemeenten binnen zes maanden na datum herindeling overeenkomstig de Wgr de benodigde maatregelen moeten nemen om te voldoen aan de uit de herindelingsregeling voortvloeiende voorzieningen, waarbij mag worden afgeweken van voorschriften die krachtens artikel 9 lid 1 Wgr zijn opgenomen in de GR. Gelet hierop is het mijn inziens niet aan het AB om te bepalen dat mag worden afgeweken.

Artikel 45:

Achter 'datum van inwerkingtreding' moet staan 'van deze regeling'.

Artikel 46:

Het is niet 'kan worden', maar 'wordt'.

UITTREDINGSREGELING

- Zie de opmerking bij artikel 40 over deze regeling.
- Punt 8, niet in overeenstemming met artikel 26 Wgr (nieuw).
- Punt 9, idem. Wat wordt beoogd met de term 'feitelijk'. De 'datum van uittreding' is duidelijk genoeg. Met feitelijk schep je verwarring. Daarnaast aan de tweede zin toevoegen: "nadat de wijziging van de GR bekend is gemaakt."